

KERKENBELEIDSPLAN

Koksijde

15/04/2025

INHOUDSTAFEL

Inhoud

INHOUDSTAFEL.....	2
INLEIDING	4
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	5
2. FICHE PER KERKGEBOUW	6
2.1. Sint-Willibrorduskerk in Wulpen	6
2.1.1. Identificatie.....	7
2.1.2. Beschrijving.....	8
2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	12
2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	12
2.2. Sint-Pieterskerk in Koksijde-dorp	13
2.2.1. Identificatie.....	14
2.2.2. Beschrijving.....	14
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	18
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	18
2.3. Onze-Lieve-Vrouw ter Duinen	19
2.2.1. Identificatie.....	19
2.2.2. Beschrijving.....	20
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	25
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	25
2.4. Sint-Idesbalduskerk in Sint-Idesbald	26
2.2.1. Identificatie.....	26
2.2.2. Beschrijving.....	27
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	30
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	30
2.5. Sint-Niklaaskerk in Oostduinkerke	31

2.2.1. Identificatie.....	31
2.2.2. Beschrijving.....	32
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	34
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	34
2.6. Mariakapel in Oostduinkerke	36
2.2.1. Identificatie.....	37
2.2.2. Beschrijving.....	37
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	38
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	39
3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE.....	40
3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie.....	40
3.2. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht.....	43
3.3. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht.....	43
BESLUIT.....	44
Bronnen.....	45

INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Koksijde:

- Sint-Willibrorduskerk, Dorpsplaats z.n., 8670 Wulpen
- Sint-Pieterskerk, Sint-Pietersplein z.n., 8670 Koksijde-dorp
- Onze-Lieve-Vrouw ter Duinen, Kerkplein z.n., 8670 Koksijde
- Sint-Idesbalduskerk, Strandlaan 235, 8670 Sint-Idesbald
- Sint-Niklaaskerk, Leopold II Laan 85, 8670 Oostduinkerke
- Mariakapel (Zomerkapel), Leopold II Laan 250A, 8670 Oostduinkerke

Dit kerkenbeleidsplan kwam tot stand na verschillende overlegmomenten, met plaatsbezoeken aan elke kerk met de deelnemers van een werkgroep bestaande uit de bevoegde schepenen, de pastoor, drie leden van de kerkraad en 3 ambtenaren van de gemeente Koksijde.

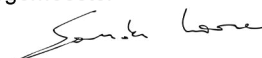
Dit kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in overleg tussen de gemeente Koksijde en het centraal kerkbestuur van Koksijde en werd vervolgens goedgekeurd:

- door de bisschop van Brugge op 9 mei 2025;
- door de gemeenteraad van de gemeente Koksijde op 12 mei 2025.

Het pastoraal plan van de pastorale eenheid Ster der Zee, dat in oktober 2024 werd opgesteld, benoemt het gebruik van de 6 kerken en 5 kernen op grondgebied Koksijde – Oostduinkerke alsook dat van de kerken van Nieuwpoort en deelgemeentes. De kerken van Nieuwpoort zijn niet opgenomen in dit kerkenbeleidsplan. In het pastoraal plan bepaalt het aantal voorgangers (momenteel 3, in de toekomst 2) de weekendvieringen die georganiseerd zullen worden. Op het punt dat er maar 2 voorgangers meer zijn voor de pastorale eenheid, zullen er in de Sint-Niklaaskerk van Oostduinkerke en de Sint-Willibrorduskerk van Wulpen geen weekendvieringen maar enkel nog vieringen op aanvraag (doopsel, uitvaart) doorgaan. De pastorale eenheid heeft niet de intentie om een kerk definitief te sluiten of aan de eredienst te ontheffen.

In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel opgenomen met de genomen opties (per kerk), de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

 Digitaal ondertekend op 15/05/2025
door Sander Cyriel Loones,
Burgemeester

Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

1. SITUERING KERKGEBOUWEN

Van de 6 kerken op het grondgebied van Koksijde liggen er 3 in het centrum van een toeristische badplaats: de Sint-Idesbalduskerk in Sint-Idesbald, de Onze-Lieve-Vrouw ter Duinenkerk in Koksijde-bad, en de Mariakapel in Oostduinkerke-bad. Deze 3 kerken trekken zeker veel toeristen of tweedeverblijvers aan.

De andere 3 kerken zijn meer gericht naar de plaatselijke bevolking door de ligging in een dorpskern: de Sint-Pieterskerk in Koksijde-dorp, de Sint-Niklaaskerk in Oostduinkerke-dorp en de Sint-Willibrorduskerk in het landelijke Wulpen.

2. FICHE PER KERKGEBOUW

2.1. Sint-Willibrorduskerk in Wulpen

©Kaat Vandoorne

2.1.1. Identificatie

Naam: Sint-Willibrorduskerk

Geografische ligging

- Dorpsplaats z.n., 8670 Wulpen
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Bisdom Brugge
- Dekenaat: Diksmuide-Veurne
- Pastorale eenheid: Ster der Zee Koksijde-Nieuwpoort
- Parochie: Wulpen

Eigenaar: Toren is eigendom van de gemeente, gebouw is eigendom van de kerkfabriek

Bescherming(en)/vastgesteld

- Gedeeltelijk beschermd als monument: de toren is een beschermd monument (OW000710) sinds 20/02/1939 (KB), de rest van het kerkgebouw is samen met het kerkhof vastgesteld als bouwkundig erfgoed.

In 2015 werd door TV De Smet-Vermeulen-architecten in opdracht van de West-Vlaamse Intercommunale een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar mogelijke neven- of herbestemming van de kerk. Er werden scenario's naar nevenbestemming in ruimte uitgewerkt. De toenmalige werkgroep had de meeste voeling met het scenario waarbij er een afgesloten, kleinere liturgische ruimte in het koor werd gecreëerd met vergaderruimtes op bijkomende verdiepingen in de zijbeuken en een multifunctionele ruimte voor voorstellingen (dans, theater) en eetfestijnen op het gelijkvloers in het middenschip.

2.1.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Rond 1400 werd de kerk voor de eerste maal als een vroeg-gotische kruisvormige kerk vermeld. De bouw dateert wellicht van rond 1250. De toren die nu als westgeveltoren dienst doet, was oorspronkelijk een kruisingstoren.

In 1873 werd de kerk door een brand verwoest. Men startte de bouw van een neogotische kerk naar ontwerp van architect Hendrik Brinck (Kortrijk) in 1877, ten oosten van de bewaarde toren. Reeds in 1890 werd de toren als monument beschermd, deze bescherming werd in 1939 bij KB bekrachtigd. De restauratie van de toren gebeurde onder leiding van architect Jozef Vinck (Veurne) in 1892.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd de Sint-Willibrorduskerk een mikpunt voor Duitse soldaten: het dak van de kerk werd fel beschadigd en twee klokken werden verbrijzeld. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het kerkgebouw opnieuw zwaar beschadigd door invallende obussen. De herstellingswerken naar ontwerp van architect Georges Hendrickx (Brussel) sleepten lang aan. Recentere restauratiewerken onder meer aan de toren werden uitgevoerd onder leiding van architect Pierre Pauwels (Kortrijk). In 2002 werd de kerk verder gerestaureerd door architect Marc Sobry.

Rond de kerk ligt een omhaagd kerkhof, dat aan de Dorpsplaats afgezet werd met een 20ste-eeuws bakstenen muurtje. Rechts van het portaal ligt een authentieke roepsteen.

De plattegrond van de kerk is van het basilicale type: een driebeukig schip, transept en koor die door middel van kruisribgewelven overspannen zijn. De spitsbogige scheibogen rusten op zuilen met sokkel en kapiteel, steunend tegen achzijdige pijlers.

Het transept bestaat uit één travee met rechte sluiting en een koor bestaande uit twee rechte traveeën waartegen aanleunende zijkapellen aangebouwd zijn, met een vijfzijdige sluiting. Ten zuidoosten bevindt zich een aanpalende sacristie. De vierkante westtoren van drie geledingen is bekroond met een stenen naaldspits met hogers en kapellen. Tegen de noordgevel bevindt zich een aanleunende neogotische dwarskapel, eindigend op een tuitgevel tussen flankerende steunberen met versnijdingen en geajoureed door middel van spitsboogvenster (tweelicht). De polygonale traptoren is bekroond met een stenen spits met hogers, tegen de noordwesthoek. De traveeën van het schip, het transept en het koor zijn gemarkeerd door steunberen, al dan niet met versnijdingen, en spitsboogvensters (tweelichten, drielichten in transeptinden). Tegen het schip en de rechte koortravee liggen lager aanleunende zijkapellen onder zadeldak (de nok staat loodrecht op het schip), eindigend op tuitgevels, met een aandak en muurvlchtingen. De vijfzijdige koorsluiting vertoont soortgelijke kenmerken. De toren is overwelfd door middel van een kruisgewelf.

Het interieur toont bepleisterde muren. Het meubilair is neogotisch uit de 19de en 20ste eeuw:

- Onze-Lieve-Vrouwretabel noordbeuk: 19de eeuw
- Preekstoel: Aloys Desaeve, ca. 1900
- Altaar zuidbeuk: Aloys Desaeve, 1905, “afgoden door de H. Willibrordus vernietigd, o.m. de gouden koe aanbeden door de Koksijdenaars”.
- Biechtstoelen: beeldhouwer Van Nieuwenhuysse uit Brugge en Aloys Desaeve.

- Communiebank: Van Nieuwenhuyse
- Koorgestoelte: Van Nieuwenhuyse
- Retabel van hoofdaltaar: Van Nieuwenhuyse, episode uit het leven van Christus.
- Beeld Heilig Hart: H. Vandevoorde uit Roeselare
- Twee Onze-Lieve-Vrouwbeelden: H. Vandenvoorde uit Roeselare
- Koperen kandelaars: gebroeders Bossaert uit Meulebeke
- Orgel: 1925, huis Anneessen uit Menen
- Orgelkast: Aloys Desaever

De kerkschat:

- Renaissancekelk van Jan Crabbe: 1610-1611
- Ciborie: 1639
- Wierookvat: 1640
- Kelk: in 1751 door L. Boudry bij zijn priesterwijding ontvangen

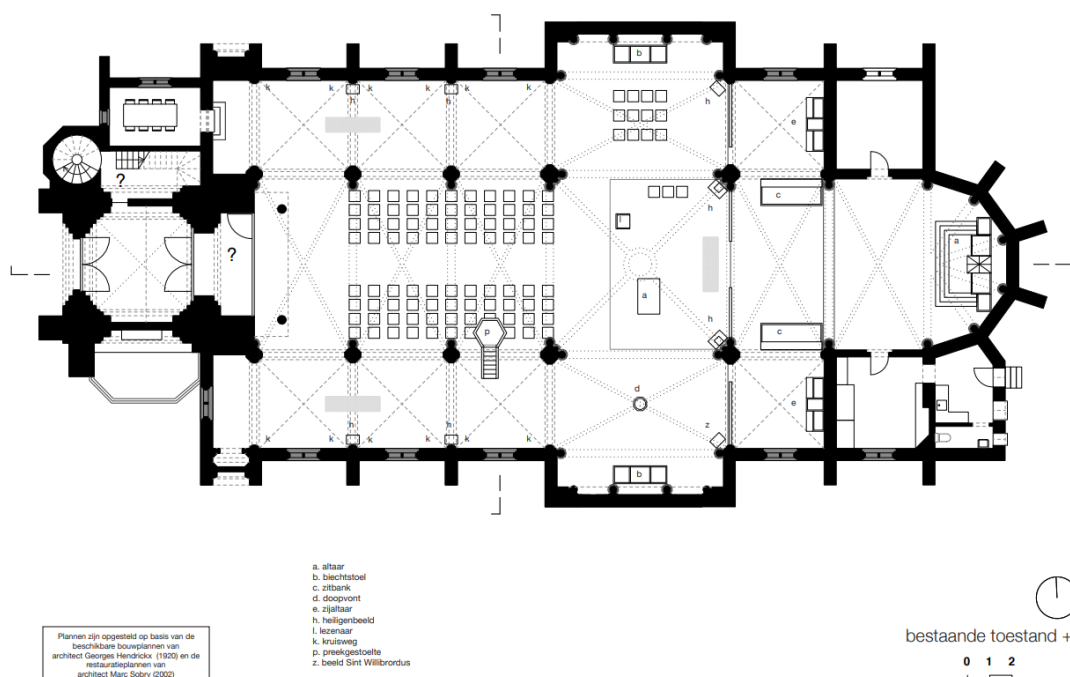
Opvallend is de calvarie van Maria Beuns aan de buitenkant van de kerk. Deze onderging een grondige restauratie in 2015.

Belangrijk te vernoemen op vlak van immaterieel erfgoed is de Sint-Willibrordusbedevaart die elk jaar georganiseerd wordt op Tweede Pinksteren. Bij deze bedevaart gaan de deelnemers door de velden van de kerk naar de kapel aan het Willibrordusputje. Elk jaar zijn er een 100-tal deelnemers.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- oppervlakte in m²: bruto 752 m²
- Ongeveer 8 m vrije hoogte
- Aantal zitplaatsen: momenteel staan er 95 stoelen

Opbouw

Type gebouw: kruiskerk

- Aantal en soort bijruimtes:
 1. In het zuidoosten is er een sacristie met een aparte bergruimte en één toilet.
 2. In het noordoosten is er een bergruimte die met een trap toegang geeft naar de afgesloten stookruimte.
 3. In het noordwesten is de doopkapel omgevormd tot een vergaderruimte met een 10-tal zitplaatsen. In deze ruimte is er een nieuw, modern glasraam.
 4. De kerk heeft een groot portaal. Aan de noordzijde van het portaal is er een trap met toegang tot het oksaal en de toren.
- Op basis van een bestemmingsprofiel dat voor deze kerk in overleg met de werkgroep werd opgemaakt, is de kerk goed opdeelbaar, bijvoorbeeld door een opdeling te maken tussen het schip/eerste deel van de kerk enerzijds en de zijkapellen (met o.a. de Sint-Willibrorduskapel) en het koor.

De kerk bestaat uit verschillende beuken, de vroegere doopkapel beschikt over 10 zitplaatsen en heeft bijverwarming. De kerk kan bijgevolg in verschillende compartimenten worden opgedeeld. De kerk wordt sporadisch gebruikt voor niet-kerkelijke activiteiten. Andersvaliden hebben toegang tot de kerk gezien er geen niveauverschil is tussen het exterieur en de binnenruimte.

Voorzieningen

Sanitair	1 toilet bij de sacristie, niet publiek toegankelijk
Verwarming	Warme lucht opgewarmd met aardgasbrander, installatie 2011
Verlichting	Er is LED-verlichting in het schip, halogeen in de zijbeuken
Keukenvoorzieningen	Neen
Audiosysteem	Uit 2015, werkt naar behoren
Beeldscherm(en)	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja
Diefstal- en brandbeveiliging	5 camera's in de kerk en 3 handblustoestellen
Bliksembeveiliging	Is aanwezig (kooi van Faraday), wordt jaarlijks nagezien
Gsm-operatoren	Nee

Bouwfysische toestand

De toren werd hersteld in 1974. In het begin van de 21ste eeuw gebeurden herstellingen aan de daken en gevels, de chauffage en de calvarie. Volgens een rapport van Monumentenwacht uit 2020 is het gebouw in goede staat. Momenteel is de sluitsteen boven de viering in een slechte toestand waardoor de bouwfysische toestand als redelijk wordt beoordeeld in de plaats van goed. Zolang de sluitsteen niet is hersteld is er ook risico op vervolgschade.

De kerk wordt goed onderhouden. De laatste inspectie door Monumentenwacht dateert uit 2020, ervoor uit 2014 (na de oplevering van de restauratie van de buitenkant van de kerk).

Financiële gegevens

- Gewenste investeringen: De sluitsteen in de kerk moet gerestaureerd worden. Kosten worden geraamd op €252.926,30, waarvan raming subsidie (gesubsidieerde infrastructuur) €81.000 bedraagt.
- Investeringsubsidies

2019	2020	2021	2022	2023	2024
Geen investering	Geen investering	€10.464,08	€10.871,85 (kasten en trap)	€44.035,91 (verlichting en schilderwerken)	1.040,60 (verlichting)

2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk heeft geen gsm-mast, geen torenuurwerk maar wel een klokketoren. De buitenverlichting werkt tot 23u. De kerk is toegankelijk buiten de erediensten en tijdens de vakanties. De Sint-Willibrorduskerk heeft een beperkte toeristische waarde voor zowel het kunsthistorische als het religieuze (dienen van speciale heiligen – Sint-Willibrordus, WOI). Maar in tegenstelling tot andere kerken van Koksijde is de Sint-Willibrorduskerk niet gelegen in het centrum van een toeristische badplaats. Toeristen bezoeken de kerk sporadisch in de zomer, vaak tijdens een halte op een fietstocht.

De Sint-Willibrorduskerk is vlot bereikbaar, er is parking voorzien voor de kerk op het dorpsplein (Dorpsplaats). Deze kerk neemt mede door zijn ligging een centrale plaats in, in het dorp en in de gemeenschap van Wulpen. Sinds de opmaak van het vorige kerkenbeleidsplan in 2017 is er een nieuwe verkavelingswijk aangelegd onmiddellijk ten oosten van de kerk.

Rond de kerk bevindt zich een kerkhof met grafkelders, een urnenmuur, een urnenveld en een strooiweide. Op het kerkhof bevinden zich enkele waardevolle historische graven.

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Elke eerste, derde en vijfde zaterdag van de maand is er een eucharistieviering om 18u. Elk jaar is er de Sint-Willibrordusbedevaart op Pinkstermaandag. Deze processie start aan de kerk en trekt door de velden richting de kapel aan het Willibrordusputje. De processie bestaat uit de pastoor en misdienaars en vervolgens de gelovigen. De processie eindigt met een eucharistie in openlucht aan het Willibrordusputje. De bedevaart heeft elk jaar een 100-tal deelnemers.

In 2024 waren er 3 dopen, 1 uitvaart en geen huwelijk in de Sint-Willibrorduskerk.

De kerk wordt sporadisch gebruikt voor andere invullingen, bijvoorbeeld tijdelijke tentoonstellingen en lezingen.

2.2. Sint-Pieterskerk in Koksijde-dorp

©Sofhie Legein

2.2.1. Identificatie

Naam: Sint-Pieterskerk

Geografische ligging

- Sint-Pietersplein z.n., 8670 Koksijde-dorp
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in de kerkelijke structuur:

- Bisdom: Bisdom Brugge
- Dekenaat: Diksmuide-Veurne
- Pastorale eenheid: Ster der Zee Koksijde-Nieuwpoort
- Parochie: Koksijde-dorp

Eigenaar: gemeente Koksijde

Bescherming(en)/vastgesteld

- Beschermd monument (OW000715) sinds 11/04/1989. Het kerkhof is vastgesteld bouwkundig erfgoed.

2.2.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

De Sint-Pieterskerk is een voorbeeld van vroege neogotiek in Vlaanderen, gebouwd in de periode 1845-1848 ter vervanging van een rond 1700-1705 gebouwde kerk.

De toegang bevindt zich in het westen en is voorzien van een zeer herkenbare en sterk geaccentueerde toren. Deze toren bestaat uit drie geledingen, versterkt door middel van hoeksteunberen uitlopend op pinakels onder een stenen spits. De rechthoekige inkom bevindt zich onder een geprofileerde spitsboog onder een wimberg met bekronend kruis. De plattegrond heeft de vorm van een Latijns kruis, en bestaat uit een twee traveeën tellend schip, een één travee brede, uitspringende dwarsbeuk en een koor van twee rechte traveeën met een driezijdige sluiting. Tegen de zuidelijke kooroksel is een sacristie aangebouwd.

De eerste herstellingen aan de kerktoren gebeurden in 1867 en 1889. In de periode 1951-1952 werden de glasramen gerestaureerd.

Ter hoogte van tweede geleding van de westtoren zitten gekoppelde, spitsbogige galmgaten op afzaat. Op de octagonale boven-geleding zitten soortgelijke galmgaten met een bekronende wimberg en een naaldspits.

Onder de toren zijn flankerende zijgangen met een spitsboogdeur onder een aanleunend dak. De traveeën van het schip, het koor en het transept zijn gemarkeerd door steunberen met versnijdingen. Deze steunberen zijn bekroond met een pinakel onder een spits op de hoeken, en geajoureerd door middel van spitsboogvensters (tweelichten) met doorlopende druiplijst en afzaat. In de transeptinden zit een breed, kort spitsboogvenster (rozet). Vermoedelijk in het laatste kwart van de 19de eeuw werd voor het eerst een uitgewerkt polychrome decoratie op de wanden en het gewelf aangebracht. De muren en gewelven van

de kerk werden voor het laatst overschilderd onder Jozef Balanck (pastoor van 1975 tot 1994). Daarbij werd synthetische verf gebruikt die vlug vervuilde. Hier valt duidelijk de invloed van het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965) te bemerken, waarbij een versobering van de liturgie wordt voorgesteld.

Het vroegere grijze bepleisterd interieur werd grondig gerestaureerd in de jaren 2011-2012. In samenwerking met het studiebureau Cnockaert en het agentschap Onroerend Erfgoed stelde de gemeente een dossier samen om de muurschilderingen, de beelden en het meubilair te restaureren. Twee gespecialiseerde firma's, Monument uit Ingelmunster en Profiel uit Wevelgem, vormden de tijdelijke vennootschap Sint-Pieter. Door middel van steekproeven werd onderzoek gevoerd naar de authentieke muurschilderingen. Waar herbepleisterd was, ontbraken de picturale lagen. Waar de oude verflagen wel bewaard gebleven zijn, was de hechting van de verf meestal goed. De reconstructie gebeurde met olieverf.

De glasramen van 1847-1848, vervaardigd door de Brugse familie Samuel Coucke & Zonen, waren geïnspireerd op deze van kathedraal van Chartres. De oorspronkelijke vensters beeldden volgende taferelen uit uit het leven van de Heilige Petrus, in medaillons:

- De zeven sacramenten (koor)
- Het leven van Onze-Lieve-Heer (3x in koor)
- Het leven van Sint-Jan-de-Doper (koor)
- De rijke vrek (koor)
- Passie van Onze-Lieve-Heer (koor)
- De verloren zoon (zuidtransept)
- Zalige Idesbaldus – H. Livinus – H. Cornelius (zuidtransept)
- Sint-Rochus – Sint-Elooi – Sint-Donatiaan – Sint-Hubertus (benedenkerk)
- Het Laatste Oordeel (benedenkerk)
- De passie van Onze-Lieve-Heer (noordtransept)
- Zingende engelen (noordtransept)
- Musicerende engelen (zijaltaar zuid)
- Mozaïekversieringen (zijaltaar noord)

In het jaar 1951-1952 kreeg de firma Vosch uit Elsene de opdracht voor het maken van vijf nieuwe glasramen, naar aanleiding van de opgelopen schade tijdens WO II. Er kon gewerkt worden naar de oorspronkelijke tekeningen. De twee grote roosvensters boven de zijaltaren en boven het ingangsportaal konden quasi in de oorspronkelijke staat hersteld worden. De acht overblijvende vensters werden in lichtgeel kathedraalglas uitgevoerd.

Het meubilair is neogotisch:

- Onze-Lieve-Vrouwe-altaar van 1877
- koorgestoelte van 1870
- biechtstoel in noordtransept van 1865, in zuidtransept van 1870
- preekstoel en communiebank
- orgel (firma Loncke) van 1881

In de schatkamer, gesitueerd waar vroeger de doopvont stond, worden de volgende objecten tentoongesteld:

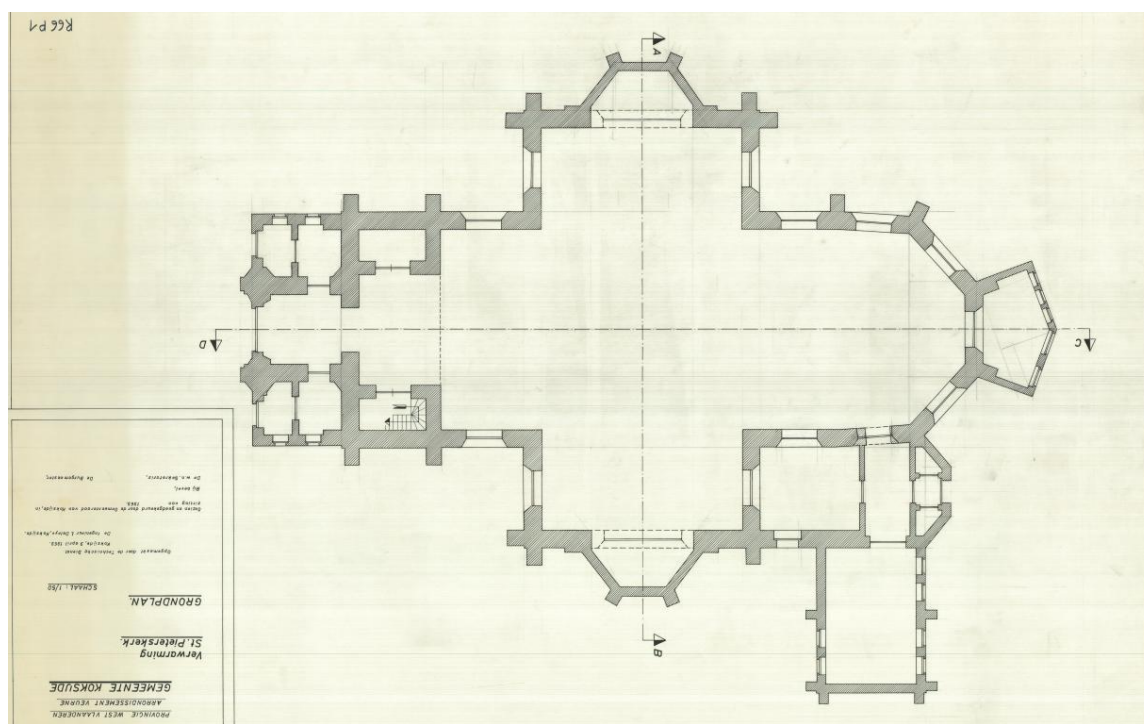
- Neogotische torenmonstrans

- Kelk van Cesar Lootens (derde pastoor van Koksijde)
- Neogotisch processiekruis
- Zilveren chrismatorium
- Zilveren ciborie met rococo-invloeden
- Zilveren reliekhouders
- Kroontje in verguld koper

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- De oppervlakte binnenzijde kerk ongeveer 380 m².
- Er is een vrije hoogte van ongeveer 13,25 m.
- Aantal zitplaatsen: 185

Opbouw

- type gebouw: Plattegrond Latijns kruis, neogotisch
- Aantal en soorten bijruimtes:
 1. In het zuidoosten is er een ruime sacristie en een aparte bergruimte met kitchenette (spoelbak). Bij de sacristie is er een klein toilet (niet publiek) met lavabo.
 2. Er is een portaal met een hoofdingang en 2 zijdeuren met aparte toegangsruimtes.
 3. In de noordwesthoek is de vroegere doopkapel ingericht als schatkamer met vitrines.
 4. In de zuidwesthoek is er een trap naar het oksaal en de toren.

- Op basis van een bestemmingsprofiel dat voor deze kerk in overleg met de werkgroep werd opgemaakt, is de kerk goed opdeelbaar, bijvoorbeeld tussen het koor en de rest van de kerk.

Voorzieningen

Sanitair	1 toilet bij de sacristie, niet publiek toegankelijk
Verwarming	Ja, warme lucht, stookplaats zijkant gebouw (NO), verwarming zit in de grond, gekeurd in januari 2025, model uit 2001
Verlichting	Pendels met spaarlampen
Keukenvoorzieningen	Naast de sacristie is er een ruimte met een kitchenette (spoelbak)
Audiosysteem	Ja, werkt goed
Beeldscherm(en)	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja
Diefstal- en brandbeveiliging	Zeer geperfectioneerd brand- en diefstalalarm
Bliksembeveiliging	Ja en jaarlijks gekeurd
Gsm-operatoren	Nee

Bouwfysische toestand

- Het laatste inspectieverslag van monumentenwacht dateert van 2014 en is dus niet meer actueel. De bouwfysische toestand is slecht te noemen, vooral aan de buitenschil zijn er heel wat gebreken die dringend een update nodig hebben. Sinds 2015 is er een dossier voor een erfgoedpremie ingediend bij het agentschap Onroerend Erfgoed. Sindsdien wordt er gewacht op de toekenning van de premie om de werken aan de buitenschil te kunnen starten.

Financiële gegevens

- Gewenste investeringen: Bij goedkeuring van de erfgoedpremie wordt er een kost voorzien voor de restauratie van de buitenschil van de kerk. De raming dateert van 2015 en bijgevolg niet meer actueel.
- Investeringsubsidies

2017	2018	2019	2020	2021	2022
€43.398,65 (Zuidgevel, Calleeuw – Blieck)	€6.1240,11	Geen investering	Geen investering	Geen investering	Geen investering

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Er staat geen gsm-mast op de toren, de toren heeft wel een torenuurwerk en een klokuurwerk. Er is buitenverlichting tot 23u. De kerk is toegankelijk buiten de erediensten, en heeft een zekere toeristische betekenis op kunsthistorisch en religieus vlak maar de kerk ligt niet in het centrum van een toeristische badplaats en is bijgevolg minder van toeristisch belang. Er is bij de kerkgemeenschap wel een hernieuwde trots ontstaan door de restauratie van de muurschilderingen. De kerk is vlot bereikbaar, het aantal parkeerplaatsen is echter beperkt. Het bijhorende kerkhof is van groot historisch belang: hier is immers de historische evolutie van kerkhoven duidelijk zichtbaar. Er zijn nog enkele graven uit de 19de eeuw en er is de moderne beziensruimte met tumulus aangelegd in de periode 2002-2004. Het kerkhof is vastgesteld als bouwkundig erfgoed (met het Frans militair ereperk en het graf van Perroquin).

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Elke tweede en vierde zaterdag van de maand is er om 16u30 eucharistieviering in de Sint-Pieterskerk. Er waren in 2024 6 dopen, 2 huwelijken en 20 uitvaarten in de Sint-Pieterskerk. De kerk wordt ook gebruikt voor optredens georganiseerd door het CC. Casino of door de dienst Cultuur en Erfgoed van de gemeente Koksijde. Zo was er in 2023 en 2024 met 1 november een troostoptreden i.k.v. van Reveil.

2.3. Onze-Lieve-Vrouw ter Duinen

©Gemeente Koksijde

2.2.1. Identificatie

Naam: Onze-Lieve-Vrouw ter Duinenkerk

Geografische ligging:

- Kerkplein z.n., 8670 Koksijde-Bad
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in de kerkelijke structuur:

- Bisdom: Bisdom Brugge
- Dekenaat: Diksmuide-Veurne
- Pastorale eenheid: Ster der Zee Koksijde-Nieuwpoort
- Parochie: Koksijde-Bad

Eigenaar: kerkfabriek Onze-Lieve-Vrouw ter Duinen Koksijde

Beschermd monument (OW002572) sinds 27/05/2005

2.2.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Deze moderne kerk werd ontworpen door architect J. Lantsoght (Brugge) in 1956. De eerste steenlegging gebeurde op 5 april 1959, de kerk was volledig afgewerkt in 1964.

Het is een constructie van staal, beton en betonglas. Het betonskelet is bekleed met witte baksteen. De metalen dakkap (met blauwgeglazuurde tegels) is doorbroken door een centrale spits en klokkenstoel. De bekronende, kruisdragende sfeer (in koper) is een creatie van kunstschilder Antoon Viaene (Izegem) - de koperen bol met doorsnede 1,20 m en gewicht 175 kg - koperen kruis met afmetingen 5,50 m x 1,20 m en gewicht 270 kg. Het metselwerk gebeurde door de gebroeders Vandekerckhove (Ingelmunster). De overkapping werd berekend volgens ingenieur Goossens (Gent). De glasramen zijn naar ontwerp van J. Lefèvre en F. Kinnen (Luxemburg), uitgevoerd door R. Vandeweghe (Sint-Andries). Het betonglas is uitgevoerd naar ontwerp van G. Loire (Chartres). Het oorspronkelijk plan voorzag een vrijstaande toren van 80 m hoogte naast de kerk. Deze constructie werd echter niet toegestaan wegens de nabijheid van de luchtmachtbasis. Nu heeft de kerk een hoogte van 40 m. De drie klokken werden gegoten door de firma 'Petit & Fritsen' uit Aarle-Rixtel (Eindhoven) :

- de grote klok (toon sol) 'Onze-Lieve-Vrouw ter Duinen' weegt 642 kg.
- de tweede klok (toon la) 'Idesbaldus' weegt 456 kg.
- de derde klok (toon do) 'Petrus' weegt 265 kg.

De plattegrond in de vorm van een hartmossel (kokkel) bestaat uit een convex koorgedeelte (noordwest) waarop twee convergerende, absidiale ruimten (zuid en oost) zijn geënt, elk met haakse uitbouw. De concave frontgevel (zuidoost) is haast volledig geajoureed door middel van drie partijen glasramen. Het aanleunend voorportaal in glas-in-beton bevindt zich onder een "hangend" betondak.

Het portaal

De voordeuren die deze halfronde ruimte afschermen, de glasramen aan weerszijden en de rand tegen het plafond dragen kleurglas, gevat in beton (210 m²). Dit is het werk van Gabriël Loire uit Chartres. Centraal staat de keramieken doopvont met de wijwatervaatjes, vervaardigd door Roger Vandeweghe uit Brugge Sint-Andries. Het deksel uit tin is het werk van Roger Bonduel, eveneens uit Sint-Andries. Links het Sint-Antoniussbeeld dat herinnert aan de eerste parochiekerk; rechts het beeld van de H. Rita. Beide beelden zijn een creatie van Maurits Witdouck uit Lovendegem.

Kerkschip

Het open interieur zorgt ervoor dat het zicht op het altaar niet belemmerd wordt door pilaren. De originele vorm richt meteen de aandacht naar het koor met het dominerende kruisbeeld en het altaar, beide beeldhouwd door Maurits Witdouck. De glasramen in de voorgevel, met een oppervlakte van circa 725 m², in abstracte stijl, zijn ontworpen door de heren J. Lefèvre en Fr. Kinnen uit Luxemburg en uitgevoerd in antiekglas door Roger Vandeweghe uit Brugge Sint-Andries. Het koor wordt afgelijnd van de zijkapellen door tien hoge pijlers. Daartussen zit diepblauwe betonglas 'Bleu de Chartres' (circa 210 m²) in het hoogkoor.

Grafmonument Zalige Idesbaldus

Idesbaldus van der Gracht was de derde cisterciënzerabt (1155-1167) van de abdij 'Ten Duinen'. Het beeld ("stoere boer uit Veurne-Ambacht in de Middeleeuwen") is van de hand van Maurits Witdouck. De gepolierde platte steen in 'petit granit' werd geleverd door steenhouwer K. Bailleul uit Veurne. Deze steen draagt het opschrift: "Hic jacet Idesbaldus Abbas" (Hier rust abt Idesbald).

Onze-Lieve-Vrouwkapel

Deze kapel, ook Mariakapel genoemd, wordt gebruikt voor de eucharistievieringen tijdens de week en ook voor kleinere begrafenis- en huwelijksplechtigheden. In deze kapel staan 110 stoelen. Hier prijkt het gestileerde beeld van Onze-Lieve-Vrouw ter Duinen, zij is gehuld in een wijde kapmantel van een vissersvrouw. Het beeld meet 2,50 m en weegt 2800 kg. Het beeld is gebeiteld in Franse witsteen door Brigitte Loire, een Zuster domikanes uit Chartres, dochter van de glazenier. Het altaar, in steen van Berchères, is van de hand van A. Martin uit Chartres. Het bronzen processiekruis is ook het werk van Roger Bonduel.

Sinds 2024 staat hier een orgel dat afkomstig is van de Sint-Pieterskerk van De Panne. Deze kerk wordt momenteel herbestemd als bibliotheek. De herkomst en de ontstaansgeschiedenis van dit orgel zijn onduidelijk. Het instrument werd in De Panne vermoedelijk aangekocht in 1891 en totaal omgebouwd door Loncke in 1985.

H. Sacramentskapel (zijaltaar links)

Deze kapel is bestemd voor de stille aanbidding van de H. Eucharistie, die wordt bewaard in het tabernakel op het rustaltaar. Het tabernakel in brons is versierd met een wemeling van figuren, een evocatie van de vermenigvuldiging van de broden en van het Godsvolk dat onderweg wordt gevoed door het Eucharistisch Brood; een werk van Roger Bonduel. Het altaar zelf is vervaardigd door steenhouwer K. Bailleul uit Veurne.

Zijaltaar rechts

De beeltenis hier te zien op het plaket is Onze-Lieve-Vrouw ter Duinen in keramiek van de hand van Monique Mol uit Beauvoorde (1988). Het altaar zelf is vervaardigd door steenhouwer K. Bailleul uit Veurne.

Kunstwerken interieur

- kruisbeeld: de hangende Christus meet 3 m, is gesneden uit één lengte lindehout en is gepolychromeerd. Van de hand van beeldhouwer Maurits Witdouck. (Lovendegem).
- hoofdaltaar: vervaardigd uit witte travertin, van de hand van beeldhouwer Maurits Witdouck. Aan de voorzijde de symbolen van de H. Drievuldigheid. Aan de zijkanten de Griekse letters Alfa en Omega.
- lezenaar met vergulde grote arend van V. Demetz uit Ortisei (Italië). Dit is een zinnebeeld van de H. Johannes, evangelist.
- kruisweg in brons van Herbert Kreutzer (Duitsland)
- drieluik "Van Kruis naar Verrijzenis" (2000): schilderij van Bert Verstraete uit Koksijde
- Schilderij: " 't viel ne keer": van Walter Vilain: in bruikleen van de gemeente Koksijde: plaatsing gebeurt op 27 juni 2016.

Het orgel

Het orgel werd gebouwd door Loncke Orgelbouw bvba uit Zarren. De inwijding gebeurde op zondag 29 september 1991. Het groots opgevatte project bleef echter in een eerste fase steken en slechts een klein gedeelte van het 10 orgel werd ingebouwd, namelijk 15 registers verdeeld over twee klavieren en pedaal, ruim onvoldoende voor deze grote kerk. In 2006 werd besloten om het orgel uit te breiden tot een compleet instrument, geschikt voor de eredienst in deze kerk met heel wat bezoekers uit binnen- en buitenland en met de bedoeling om hier volwaardige orgelconcerten te organiseren. De verdere uitvoering, uitbreiding tot 43 registers, verspreid over drie klavieren en pedaal werd toevertrouwd aan Orgelbouw Jan Lapon bvba uit Diksmuide. Om de klankuitstraling maximaal te benutten, werd een rugpositief met ongeveer 700 pijpen geïnstalleerd. Technisch advies werd hierbij gegeven door Jan Vermeire uit Veurne, tevens organist en titularis van het orgel. De inzegening van het uitgebreide orgel gebeurde op 15 augustus 2011.

Doopkapel

Momenteel is de voormalige doopkapel in 2 ruimtes opgedeeld door een bijgeplaatste muur. In de ene helft van de ruimte wordt het archief van de kerk bewaard, de andere ruimte doet dienst als bergruimte. Het is de bedoeling om het archief in de toekomst te verhuizen naar het secretariaat in de Tulpenlaan.

Immaterieel erfgoed

Het Genootschap van de Zalige Idesbaldus werd in 1994 opgericht om de devotie tot de Zalige Idesbaldus te bevorderen. Jaarlijks, op de eerste maandag na 18 april, wordt de bedevaart naar 'Baaldjes Kruis' georganiseerd en bovendien ook nog, op de eerste zondag van augustus, is er een openluchtmis in de ruïnes van de Duinenabdij te Koksijde.

Er wordt met het idee gespeeld om de collectie religieus erfgoed Koksijde (nu bewaard in het Abdijmuseum) hier tentoon te stellen in aangepaste vitrines.

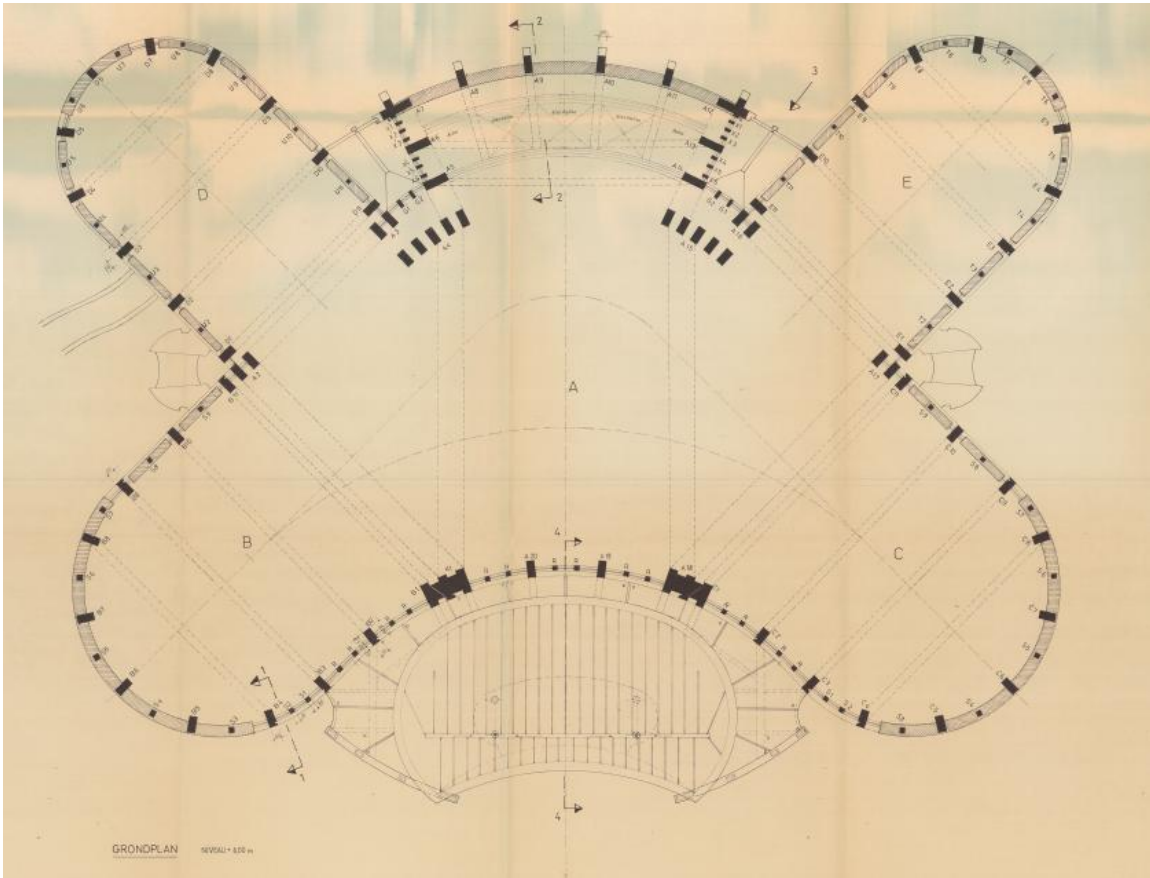
b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

De binnenoppervlakte bedraagt 2200 m² (breedte: 60 m x lengte: 50 m). Niets belemmert het zicht op het altaar. De hoogte van het plafond is 17 m. In 1997 werd het hangend plafond verwijderd, wegens problemen met asbest en betonrot. Het nieuwe plafond is bekleed met 'Sona Spray' voor een verbeterde akoestiek en afname van de nagalmtijd. De kerk is toegankelijk voor andersvaliden via een hellend vlak. Er zijn 922 zitplaatsen die kan uitgebreid worden tot een maximale capaciteit van 1100 zitplaatsen. In de O.L.V.-kapel zijn er 110 zitplaatsen. De kerk beschikt over 4 toiletten, en 200 parkeerplaatsen. De kerk kan voldoende verwarmd worden, beschikt over een goede akoestiek, geluidsinstallatie met ringleiding voor slechthorenden, zitcomfort en een sfeervol karakter. Deze kerk bestaat uit één grote ruimte en meerdere kleinere lokalen en een stemmige O.L.V.-kapel. Dit creëert een grote flexibiliteit in de ruimtes (vb. de ruimte boven de sacristie en de vroegere doopkapel). De eigenlijke kerk bestaat uit één grote ruimte en opsplitsing kan enkel door bijvoorbeeld het box-in-een-box-principe.

Oppervlakte

- De oppervlakte is ongeveer 2200 m²
- De vrije hoogte in de kerk is ongeveer 17 m.

- Aantal zitplaatsen: 1100

Opbouw

- type gebouw: zaalkerk
- Aantal en soorten bijruimtes:
 1. Er is een grote portaalruimte.
 2. Er is een aparte O.L.V.-kapel met 110 zitplaatsen. De O.L.V.-kapel is sinds kort eveneens voorzien van een orgel.
 3. Sacramentskapel
 4. Doopkapel doet dienst als archief- en bergruimte
 5. Sacristie
 6. Er is een crypte (zijde Ter Duinenlaan).
- Op basis van een bestemmingsprofiel dat voor deze kerk in overleg werd opgemaakt, is de kerk zeer goed opdeelbaar. De kerk beschikt nu al over kleinere, aparte ruimtes. Zo is er met de aparte Onze-Lieve-Vrouwekapel reeds een volwaardige, af te sluiten liturgische ruimte.

Voorzieningen

Sanitair	Er zijn 4 toiletten, waarvan 1 voor mindervaliden
Verwarming	Er wordt verwarmd met warme lucht op basis van stookolie. In 2013 werden 3 luchtgroepen vervangen, in 2018 kwamen er 2 nieuwe branders

Verlichting	Geheel LED-verlichting sinds 2020
Keukenvoorzieningen	Er zijn een spoelbak en twee koelkasten aanwezig
Audiosysteem	Er is een audiosysteem, zowel in de kerk als in de Onze-Lieve-Vrouwekapel die naar behoren werkt. Er is ook een ringleiding aanwezig voor slechthorenden.
Beeldscherm(en)	Er is een beeldscherm aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	Is aanwezig.
Diefstal- en brandbeveiliging	Er is een intern cameranetwerk met dus goedwerkende camerabewaking, brandbeveiliging is ook in orde.
Bliksembeveiliging	Aanwezig
Gsm-operatoren	Niet aanwezig

Bouwfysische toestand

- Er is een recent verslag van Monumentenwacht. De actuele bouwfysische toestand van de kerk is goed te noemen. Het plafond is doorheen de jaren grijs geworden door het stof, maar door de textuur is het geen eenvoudige opdracht om dit te verhelpen. Het voordeurgeheel dient op lange termijn te worden aangepakt. Er is een risico op betonrot.

Financiële gegevens

- Gewenste investeringen:
 - o Herschilderen van de binnenruimte van de kerk in fasen verspreid over de periode 2026-2030. Voor deze werken is nog geen raming van de kostprijs opgemaakt.
 - o Algemene revisie (om de 15 jaar) van het orgel in 2026. Hiervoor is nog geen raming beschikbaar.
- Investeringsubsidies

2019	2020	2021	2022	2023	2024
Geen investering	€20.000 (investerings-toelage) + €9.912,32 (informatica-materiaal)	Geen investering	€20.000 (vervangen spots door LED-verlichting)	Geen investering	€20.000 (sleutelplan, Mariabeeld, schoorsteen)

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk heeft geen gsm-mast, geen torenuurwerk, maar wel een klokuurwerk. Er is buitenverlichting tot 23u (de volledige week) aanwezig. De kerk is toegankelijk buiten de erediensten en heeft een grote toeristische betekenis op kunsthistorisch en religieus vlak. Er is geen kerkhof aanwezig.

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Elke zondag is er een eucharistieviering om 10u15. Tijdens de week is er ook een dagelijkse viering. In 2024 waren er 8 dopen, 1 huwelijk, 17 uitvaarten, 2 schoolvieringen, 32 eerste communicanten en 36 vormsels in de Onze-Lieve-Vrouw ter Duinenkerk.

De kerk wordt regelmatig gebruikt voor concerten en optredens zoals bijvoorbeeld voor het jaarlijkse Paasconcert met een symfonisch orkest, orgelmatinee's, ... Ook is de kerstperiode zijn er dikwijls optredens.

De kerk is gelinkt aan de bedevaart naar Baaldjes Kruis, een veldkapel wat verder in de Jaak Van Buggenhoutlaan. De eerste maandag na 18 april (uitgezonderd pinkstermaandag) vindt die bedevaart plaats tussen de kerk en de kapel.

2.4. Sint-Idesbalduskerk in Sint-Idesbald

©Sofhie Legein

2.2.1. Identificatie

Naam: Sint-Idesbalduskerk

Geografische ligging:

- Strandlaan 235, 8670 Sint-Idesbald
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Bisdom Brugge
- Dekenaat: Diksmuide-Veurne
- Pastorale eenheid: Ster der Zee Koksijde-Nieuwpoort
- Parochie: Sint-Idesbald

Eigenaar: vzw Dekanale Werken Diksmuide-Veurne

Geen bescherming, wel vastgesteld bouwkundig erfgoed.

2.2.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

De Sint-Idesbalduskerk werd gebouwd in 1934 naar ontwerp van architect Albert Lust en uitgevoerd door de aannemers Boeve (Sint-Idesbald). Oorspronkelijk was de kerk een kloosterkerk bij het klooster van de Paulinenzusters. De kerk werd in 1935 in gebruik genomen en verving de Keunekapel die te klein was geworden voor de steeds grotere toestroom van toeristen. In 1967 werd de kerk een parochiekerk. Het is een modernistisch getint kerkgebouw met reminiscenties aan de traditionele kerkenbouw. De rode parementbakstenen waren oorspronkelijk niet geschilderd. In 2008 werd het klooster gesloopt om plaats te maken voor residentie Kloosterhof. Naar aanleiding van deze sloop werd de kerk gerenoveerd in 2008-2009 o.l.v. architect Marc Vandendries. Hierbij werd de kerk aan de buitenzijde volledig wit geschilderd. Bij deze werken werden ook nieuwe glasramen voorzien door glazenier Jos Knaepen uit Borgloon. In de noordoosthoek werd de deuropening naar het voormalige klooster dichtgemaakt.

Het brede schip is eenbeukig en bestaat uit zeven traveeën met aansluitend een lagere, vlak afgesloten koorpartij van twee traveeën diep met een uitsprong. De klokkentoren bevindt zich aan de noordzijde in de hoek tussen het koor en het schip.

Het kerkgebouw en toren hebben zadeldaken bedekt met rode mechanische pannen. Het rondbogige portaal met wimberg is gevat in een lage voorbouw onder een zadeldak, geflankeerd door halfronde traptorentjes met een leien kegeldak. De wimberg heeft een natuurstenen daklijst met een kruis, versierd met een centrale halfronde nis met een beeld van Sint-Idesbaldus op een natuurstenen sokkel. Boven de wimberg zit een driedelig getoogd venster (d.i. de bovenkant heeft een gebogen vorm). De puntgevel wordt gemarkeerd door een waterlijst en een centrale halfronde nis met Mariabeeld. Per travee zijn er drie smalle rechthoekige vensters; in de vierde en vijfde travee, verenigd onder een puntgevel, is het middelste venster hoger dan de twee andere vensters. De koorafsluiting heeft een driedelig getoogd venster in een puntgevel met een natuurstenen daklijst.

De wanden van de klokkentoren vertonen een centraal verdiept muurvlak waarin lichtspleten verwerkt zijn. De verdieping van de klok is versierd met betonnen kruisen onder de geveltoppen.

Het schip is overwelfd met een bakstenen tongewelf op betonnen gordelbogen. De vensters met glas-in-lood zijn naar ontwerp van Jos Knaepen (Borgloon) uit 2008-2009. Tegen de aanzetten van de gordelbogen van het gewelf zijn bronzen reliëfs te zien met daarop de kruisweg. De orgeltribune bevindt zich ter hoogte van de voorgevel. Daaronder staat een wit natuurstenen doopvont met koperen deksel. De koorpartij situeert zich onder een segmentbogig gewelf, het koorvenster stelt Maria met Kind aanbeden door heiligen voor (Brugse glazenier, naam onleesbaar). Het strak kerkmeubilair is uit hout vervaardigd. In de kerk zijn nog enkele 19de-eeuwse beelden, nl. van Sint-Idesbald, Sint-Rita, Sint-Antonius en Maria.

Aan de westelijke buitenmuur en links van de ingang, bevinden zich twee gedenkplaten. Deze zijn opgedragen aan de verzetslieden en aan de Canadese fuselier Charles Richards. Zij

1. In de zuidwesthoek is er een ruime sacristie met een achterliggende, aparte bergruimte met spoelbak en een toilet (niet publiek).
 2. In de noordwesthoek is er een bergruimte met een trap naar de zolderverdieping met een afgesloten stookruimte. Er is een ladder naar de toren.
 3. Aan weerszijden van het portaal is er een kleine bergruimte. Eén ruimte wordt gebruikt voor het poetsgerief.
 4. In de noordoosthoek is er een ruimte met trap naar het oksaal.
- Op basis van een bestemmingsprofiel dat voor deze kerk in overleg werd opgemaakt, is de kerk goed opdeelbaar.

Voorzieningen

Sanitair	In de zuidoosthoek is er een sanitaire blok met 2 publieke toiletten (1 andersvalidentoilet) en lavabo. Achter de sacristie is er 1 toilet (niet publiek)
Verwarming	Er is vloerverwarming met condenserende gasketel en bijverwarming (o.a. in de sacristie en de bergruimte) met radiatoren.
Verlichting	Geheel LED-verlichting
Keukenvoorzieningen	In de bergruimte achter de sacristie zijn er 2 spoelbakken.
Audiosysteem	Is aanwezig in de kerk, werkt naar behoren (recent vernieuwd)
Beeldscherm(en)	Het beeldscherm is nieuw
Rolstoeltoegankelijkheid	De kerk is toegankelijk voor andersvaliden, koorgedeelte is niet toegankelijk door 2 treden
Diefstal- en brandbeveiliging	Er is een intern cameranetwerk met camerabewaking. De nodige blusmiddelen en pictogrammen zijn geplaatst en worden regelmatig gecontroleerd.
Bliksembeveiliging	Niet aanwezig
Gsm-operatoren	Niet aanwezig

Bouwfysische toestand

Door de renovatie in 2008-2009 is het gebouw in goede staat. Er is een verslag van Monumentenwacht uit 2021 die dat bevestigt.

Financiële gegevens

De kerkfabriek huurt de kerk van de vzw Dekanale Werken Diksmuide-Veurne. Alle kosten aan de kerk zijn ten laste van de eigenaar.

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk heeft geen gsm-mast, geen toren- of klokketoren. De buitenverlichting tot 23u is heel de week aanwezig. De kerk is toegankelijk buiten de erediensten. De kerk heeft een toeristische betekenis op kunsthistorisch en religieus vlak. De kerk ligt centraal (gelegen langs een hoofdweg), en is bereikbaar met het openbaar vervoer. Er zijn niet veel parkeerplaatsen vlakbij. Er is geen kerkhof.

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Elke eerste, derde en vijfde zaterdag van de maand is er een eucharistieviering om 16u30u. Er zijn ook vieringen op donderdag en vrijdag. In 2024 vonden er geen huwelijken en dopen plaats, wel 13 uitvaarten. De kerk wordt soms gebruikt voor concerten.

2.5. Sint-Niklaaskerk in Oostduinkerke

©Sofhie Legein

2.2.1. Identificatie

Naam: Sint-Niklaaskerk

Geografische ligging:

- Leopold II Laan 85, 8670 Oostduinkerke
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in de kerkelijke structuur:

- Bisdom: bisdom Brugge
- Dekenaat: Diksmuide-Veurne
- Pastorale eenheid: Ster der Zee Koksijde-Nieuwpoort
- Parochie: Oostduinkerke

Eigenaar: gemeente Koksijde

Niet beschermd, wel vastgesteld (ook omgeving)

2.2.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Deze moderne kerk met een voorliggend, geasfalteerd plein dat als parking fungeert, ligt halverwege de Leopold II Laan, de verbindingsweg tussen Oostduinkerke-dorp en -bad. Deze kerk is een groots opgevat complex van gele bakstenen onder zadeldaken. De kerk werd gebouwd in de periode 1952-1956, naar ontwerp van architect Jean Gilson. Deze kerk kwam er ter vervanging van de in mei 1940 vernielde parochiekerk in Oostduinkerkedorp, waar nu het NAVIGO Visserijmuseum is gevestigd.

De eigenlijke kerk wordt voorafgegaan door een atrium, omgeven met door middel van spitsbogen geajoueerde wandelgangen. De centrale, vierkante westtoren met afgeschuinde hoeken, wordt verstevigd door middel van hoeksteunberen met versnijding. De toren vertoont spitsbogige doorgangen en galmgaten. Opvallend aan deze toren is het Christusbeeld (terracotta; 13,5 meter hoog) van Arnost Gause boven de middendoorgang. In de torendoorgang zien we daterende gevelstenen.

Deze pseudobasiliek bestaat uit een schip, een even breed transept (gelijke nokhoogte), en een zware, niet erg hoge, vierkante (10 meter zijde) kruisingtoren met afgeschuinde hoeken, onder stompe bedaking. Tegen de frontzijde van kerk bevindt zich een aanleunend portaal onder een lager zadeldak, begrensd door een puntgevel. Dit portaal is voorzien van drie spitsbogige toegangen, die bereikbaar zijn via een gezamenlijk bordes, en vertoont een reeks spitsboogvormige bovenlichten, ingeschreven in een denkbeeldig spitsboogvenster. Tegen het linkertranseptende hangt een beeld van de patroonheilige in een rondboognis. Tegen het rechtertranseptende hangt een beeld van Onze-Lieve-Vrouw in een rondboognis.

Het interieur wordt gekenmerkt door brede, spitsboogvormige kruisingsbogen en een vlakke koorsluiting. Opvallend is het veelvuldige herhalen van het spitsboogpatroon. Blikvanger binnen is het terracotta kruisbeeld (3,5 meter hoog) boven het altaar, van Arnost Gause. De keramieken kruisweg is van Jo Maes. De ex-voto's of scheepsmodellen van een kustvaarder en een IJslandvaarder zijn gemaakt door Gaston Desnerck (vroegere conservator van het Visserijmuseum) en Marcel Vermoote (vroegere medewerker van het Visserijmuseum). Weergaven van verdwenen schilderijen op glas uit de verwoeste Sint-Niklaaskerk zijn van de hand van Anne-Marie Vermoote.

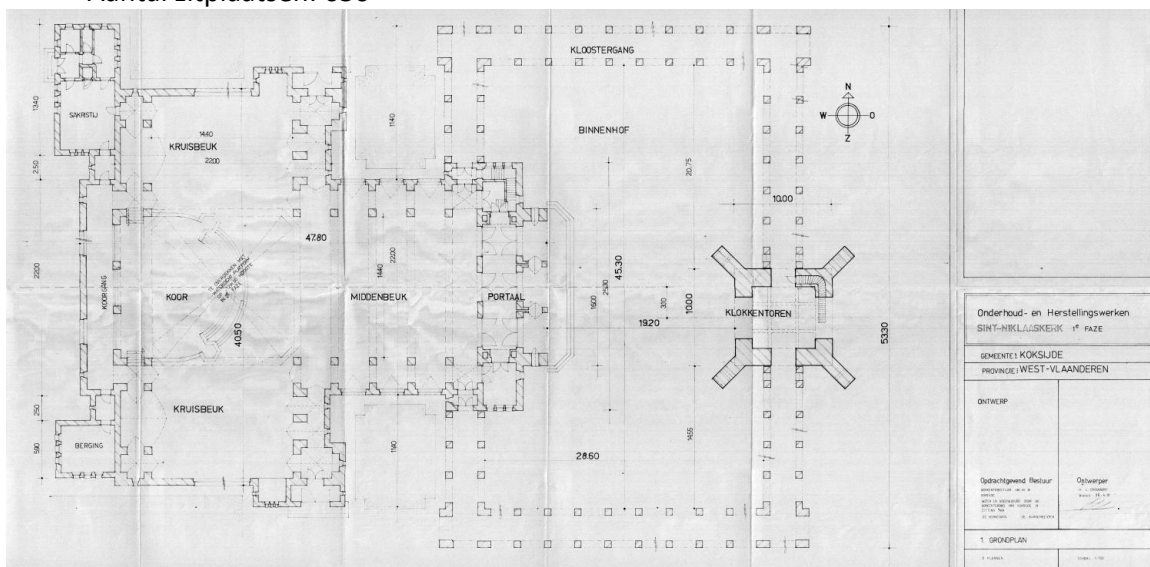
b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

De eigenlijke kerk bestaat uit één grote ruimte en opsplitsing kan enkel door bijvoorbeeld het box-in-een-box-principe. De kerk heeft de mogelijkheid het hele jaar door te kunnen werken met projectie. De kerk beschikt over 550 stoelen en heeft een maximale capaciteit van 650 zitplaatsen.

Oppervlakte

- De oppervlakte in m²: 1.500 m²

- De nokhoogte in midden- en dwarsbeuk is ongeveer 12,5 m. De nokhoogte in het transept is ongeveer 13,2 m.
- Aantal zitplaatsen: 650

Opbouw

- type gebouw: Pseudobasiliek
- Aantal en soorten bijruimtes:
 1. In het noordwesten is een ruime sacristie met 1 toilet.
 2. In het zuidwesten is er een ruimte die als berg- en/of vergaderruimte dienst doet.
 3. Er is een ruime, vrij droge kelder.
 4. Er is een ruim oksaal dat dienstdoet als bergruimte.
 5. De doopkapel (zuidoosten) wordt gebruikt als bergruimte.
- Op basis van een bestemmingsprofiel dat voor deze kerk in overleg werd opgemaakt, is de kerk zeer goed opdeelbaar, bijvoorbeeld door een afscheiding tussen transept en schip. Momenteel worden in de koude wintermaanden eucharistie gehouden in het noordelijk transept met terrasverwarming.

Voorzieningen

Sanitair	Er is 1 toilet beschikbaar in de sacristie (niet openbaar)
Verwarming	Er was verwarming met warme lucht. Deze verwarming is kapot sinds de winter van 2023. Er komt een nieuw verwarmingssysteem (klassiek, verwarmingsketel met lucht).
Verlichting	Er is LED-verlichting
Keukenvoorzieningen	Er zijn geen keukenvoorzieningen
Audiosysteem	Aanwezig en werkt naar behoren
Beeldscherm(en)	Niet ingebouwd, maar wel aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja door een hellend vlak aan de zuidzijde van de kerk, koorgedeelte en altaar zijn niet toegankelijk door treden.

Diefstal- en brandbeveiliging	Camerabeveiliging
Bliksembeveiliging	Aanwezig
Gsm-operatoren	Aanwezig in de kerktoren.

Bouwfysische toestand

Er is een recent verslag van Monumentenwacht dat dateert uit 2024.

De kerk is algemeen in goede staat. Het metselwerk van de toren schilfert aan de westzijde in grote plakken af. Er worden binnenkort extra vangnetten aangebracht om de veiligheid te waarborgen en er werd een gedetailleerd onderzoek gestart naar mortel- en baksteensamenstelling om de problematiek in kaart te brengen en gepaste maatregelen te kunnen nemen. Architectenbureau Bressers werd aangesteld om de gevels van de oosttoren te restaureren en om de kerkzolders beter en veiliger toegankelijk te maken.

Financiële gegevens

De financiële gegevens worden voor de Sint-Niklaaskerk en de Mariakapel gebundeld aangezien dit onder dezelfde kerkfabriek valt.

- Gewenste investeringen: In de nabije toekomst wordt de verwarmingsinstallatie in de Sint-Niklaaskerk vernieuwd (voorbereiding is reeds getroffen) en wordt de kerktoren gerestaureerd. Er zijn geen investeringen voorzien voor de Mariakapel.
- Investeringsubsidies

2019	2020	2021	2022	2023	2024
€30.000 (doorgeeflening voor verwarming Mariakapel)	€20.000 (investerings-toelage)	Geen investering	€20.000 (restauratie keramische kruisweg)	Geen investering	€20.671,16 (verwarming en toren)

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De begraafplaats bevindt zich elders in het dorp. De kerk is vlot bereikbaar, bevindt zich naast een hoofdweg en beschikt over een ruime parking met 100 parkeerplaatsen. De kerk is toegankelijk tijdens de vakanties. Er is de volledige week buitenverlichting tot 23u.

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Er zijn elke week zondagvieringen om 9u. In 2024 waren er 3 dopen, 1 huwelijk, 20 uitvaarten en 2 schoolvieringen in de Sint-Niklaaskerk. Er waren ook 26 eerste communicanten en 33 vormelingen.

De kerk wordt soms gebruikt voor andere invullingen, bijvoorbeeld concerten.

Elk jaar is er een vissersmis op kermisdonderdag (2de week van september). Na de mis trekken de mensen in stoet naar de visserskapel O.L.V.-Troost-in-Nood, nabij het Visserijmuseum, voor een bloemenhulde.

2.6. Mariakapel in Oostduinkerke

©Sofhie Legein

2.2.1. Identificatie

Naam: Mariakapel (Zomerkapel)

Geografische ligging

- Leopold II Laan 250A, 8670 Oostduinkerke
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in de kerkelijke structuur:

- Bisdom: Bisdom Brugge
- Dekenaat: Diksmuide-Veurne
- Pastorale eenheid: Ster der Zee Koksijde-Nieuwpoort
- Parochie: Oostduinkerke

Eigenaar: kerkfabriek Sint-Niklaas

Geen beschermd monument, niet vastgesteld

2.2.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

De Mariakapel wordt in de volksmond ook Zomerkapel genoemd. De eerste steenlegging van deze zaalkerk gebeurde in 1927. De architect is Auguste Roussel. De kapel kwam er niet voor de vissersbevolking maar op vraag van de zomergasten die tijdens het interbellum steeds talrijker werden. De regionalistische stijl refereert nochtans naar de vissershuisjes, want ze werd opgetrokken in witgekalkte baksteen, met een zadeldak met rode pannen.

De kapel werd opgericht door de private vzw *Syndicat d'Initiative d'Oostduinkerke sur Mer* met zetel in Brussel. Vanaf 1926 verzamelde de vzw de nodig fondsen om de bouw van de kapel te kunnen financieren. Da gangmaker was Arthur Jonckheere, zaakvoerder van diverse immobiliënvennootschappen met gronden in ontwikkeling in Oostduinkerke. Toen alle leden van de vzw gestorven waren, werd de vereniging ontbonden. Zo werd de kapel -na 30 jaar en door recht van natrekking- eigendom van de kerkfabriek van Sint-Niklaas, die doorheen de jaren de onderhoudswerken financierde.

De laatste 50 jaar is de kapel verschillende keren aangepakt. In 1963 werd het torentje hersteld en werd er een nieuw kruis op geplaatst. In de loop van de jaren 1990 kreeg het dak een grondige restauratie. Het dakgebinte werd verstoppt onder een zoldering en er werd centrale verwarming aangelegd. In 2002 kreeg de kapel een vernieuwde toegangstrap en een buitenlift, en in 2015 onderging de kapel grondige onderhoudswerken.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Wat de geschiktheid voor niet-liturgische activiteiten betreft, leent de kapel zich uitstekend voor kamermuziek, lezingen. Het sanitair en de berging zijn uiterst beperkt. Door het

veelvuldig liturgisch gebruik en devotie is er een geringe mogelijkheid tot tentoonstelling. De kerk is reeds een relatief kleine ruimte waar opsplitsing noch haalbaar, noch nodig is. De kapel beschikt over 230 stoelen en zitplaatsen.

Oppervlakte

- De oppervlakte is ongeveer 255 m².
- Er is geen grondplan beschikbaar.
- De nokhoogte is ongeveer 10,4 m. De aanzet van de zoldering is ongeveer 4,3 m hoog.
- Aantal zitplaatsen: 230

Opbouw (optioneel)

- De kerk is een zaalkerk met een oksaal waar er ook zitruimte is voor publiek.
- Aantal en soorten bijruimtes: Er zijn aan beide zijden van het koor twee, zeer kleine ruimtes, waarvan 1 dienst doet als sacristie met toilet.
- Aan de hand van het bestemmingsprofiel dat voor deze kerk in overleg werd opgemaakt, is duidelijk dat de opdeelbaarheid van de kerk wegens de omvang van de kerk beperkt is.

Voorzieningen

Sanitair	1 toilet, niet publiek
Verwarming	Met radiatoren en installatie op gas
Verlichting	Combinatie van LED-verlichting en halogeenlampen
Keukenvoorzieningen	Er zijn geen keukenvoorzieningen aanwezig
Audiosysteem	Er is een audiosysteem dat naar behoren werkt
Beeldscherm(en)	Er is geen vast beeldscherm, maar er wordt er soms wel één geplaatst, dan projectie via ophangstelsel voor laptop.
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja, er is een lift aanwezig
Diefstal- en brandbeveiliging	Er is camerabewaking.
Bliksembeveiliging	Er is geen bliksembeveiliging
Gsm-operatoren	Nee

Bouwfysische toestand

Aangezien de kapel in 2015 grondige onderhoudswerken onderging, is de bouwfysische staat van de kapel zeer goed.

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kapel is steeds toegankelijk buiten de erediensten, en fungeert voor veel mensen als bezinnings- en gebedsruimte. Er is de volledige week buitenverlichting tot 23u. De kapel is

vlot bereikbaar; ligt naast een hoofdweg, in de buurt van een tramhalte. Er is een buitenlift voorzien. De begraafplaats ligt elders in het dorp.

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Er is elke zondag een eucharistieviering om 11u30. Begrafenissen zijn wegens het hoogteverschil t.o.v. de straat vanuit het bisdom Brugge niet toegelaten in de Mariakapel. Bij crematie zou een uitvaartviering met een urne in de toekomst eventueel wel kunnen toegelaten worden. Er waren in 2024 5 huwelijken, 20 dopen en 2 schoolvieringen.

3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

De mogelijke bestemmingen voor de kerken worden volgens de definities van het Platform Toekomst Parochiekerken benoemd. De mogelijkheden zijn:

- **Parochiekerk:** een parochiekerk staat ter beschikking van een plaatselijke geloofsgemeenschap die deel uitmaakt van de katholieke Kerk. De parochiekerk is er voor gebed, bezinning, liturgie en sacramentele vieringen.
- **Valorisatie:** ‘Valorisatie’ zijn de initiatieven die, met respect voor het normale gebruik van de parochiekerk, de betekenis van het kerkgebouw versterken en bevorderen. Daarbij benadruk je niet alleen de religieuze, maar ook de culturele, historische en kunsthistorische, architecturale en/of landschappelijke waarde. De initiatieven vullen de liturgie en bezinning aan of krijgen een plaats ernaast. Kunsthistorische rondleidingen, concerten, voordrachten, conferenties of tijdelijke tentoonstellingen kunnen voorbeelden van valorisatie zijn.
- **Medegebruik:** Wanneer het kerkgebouw wordt opengesteld voor religieuze activiteiten van andere katholieke of christelijke geloofsgemeenschappen, kan er over medegebruik gesproken worden.
- **Nevenbestemming:**
 - o **Multifunctioneel gebruik** is een nevenbestemming in tijd. Op het moment dat er geen religieuze activiteiten in de kerk plaatsvinden, kunnen andere organisaties het gebouw gebruiken.
 - o **Gedeeld gebruik** is een nevenbestemming in de ruimte. Door architecturale aanpassingen te doen in het kerkgebouw, creëer je een kleinere liturgische ruimte. Daarnaast is er ruimte voor één of meerdere lokalen met een andere, (semi-) permante invulling. Bij gedeeld gebruik zijn de liturgische ruimte en de andere ruimtes bouwkundig van elkaar gescheiden.
- **Herbestemming:** Wanneer een parochiekerk niet meer voor religieuze activiteiten in aanmerking komt, kan de bisschop ze definitief aan de eredienst onttrekken. Het kerkgebouw krijgt dan een nieuwe functie. Hiervoor moet de voorgeschreven kerkrechtelijke procedure gevolgd worden, ervoor vindt meestal een samenvoegen van parochies plaats. Alleen de bisschop kan beslissen om een parochiekerk definitief aan de eredienst te onttrekken.

Deelgemeente (en wijk)	Kerk	Toekomstvisie
Wulpen	Sint-Willibrorduskerk	Valorisatie en onderzoek naar mogelijke nevenbestemming (gedeeld gebruik) vanaf 2027
Koksijde-dorp	Sint-Pieterskerk	Valorisatie en onderzoek naar mogelijke nevenbestemming (multifunctioneel gebruik)
Koksijde-bad	Onze-Lieve-Vrouw ter Duinenkerk	Valorisatie
Sint-Idesbaldus	Sint-Idesbalduskerk	Valorisatie en onderzoek naar mogelijke nevenbestemming (multifunctioneel gebruik)
Oostduinkerke-dorp	Sint-Niklaaskerk	Valorisatie en onderzoek naar mogelijke nevenbestemming (gedeeld gebruik) vanaf 2027
Oostduinkerke-bad	Mariakapel	Valorisatie

Volgens het pastoraal plan van de pastorale eenheid Ster der Zee Koksijde-Nieuwpoort wordt geen enkele kerk onttrokken aan de eredienst. De hierboven vermelde toekomstvisies voor de 6 Koksijdse kerken zijn ook gebaseerd op dat pastoraal plan dat werd opgemaakt in oktober 2024: Vanaf de daling van het aantal voorgangers van 3 naar 2 (voorzien eind 2026) zal het huidige systeem van weekendvieringen worden verminderd. Op dat moment zullen de weekendvieringen in de Sint-Niklaaskerk en de Willibrorduskerk niet meer doorgaan, maar in deze kerken blijven vieringen op aanvraag mogelijk (bv. huwelijk, doopsel, begrafenis). Zo worden nevenbestemming in ruimte eventueel mogelijk in deze 2 kerken vanaf 2027. Bij het verminderen van het liturgisch gebruik is het belangrijk naar eventueel andere invullingen te zoeken, zodat de kerk niet leeg komt te staan en verder wordt gebruikt. Dit zorgt niet alleen voor een goed onderhoud van de kerkgebouwen, maar ook voor een blijvende draagkracht binnen de lokale gemeenschap.

Hieronder lichten we voor elke kerk toe wat op dit moment de mogelijke toekomstplannen zijn.

1. Sint-Willibrorduskerk

De Sint-Willibrorduskerk zal volgens het pastoraal plan vanaf 2027 geen weekendvieringen meer hebben, enkel nog vieringen op aanvraag. Valorisatie voor deze kerk is al aan de orde, want er worden nu al andere zaken in de kerk georganiseerd, zoals tijdelijke tentoonstellingen, lezingen.

Vanaf 2027 kan ook onderzocht worden of er een nevenbestemming in ruimte (gedeeld gebruik) mogelijk is in de kerk, bijvoorbeeld door een opdeling te maken tussen schip en koor met zijkapellen. In overleg met de kerkfabriek werd de invulling van de nevenruimte als gemeenschapszaal positief geadviseerd.

2. Sint-Pieterskerk

De Sint-Pieterskerk behoudt volgens het pastoraal plan een weekendviering om de 14 dagen. Er is reeds sprake van valorisatie van de kerk, met lezingen en concerten. In de toekomst kan multifunctioneel gebruik (nevenbestemming in tijd) onderzocht worden.

3. Onze-Lieve-Vrouw ter Duinenkerk

De Onze-Lieve-Vrouw ter Duinenkerk wordt volgens het pastoraal plan het parochieknoppunt van de pastorale eenheid Koksijde-Nieuwpoort en in de toekomst ook van De Panne. De weekendviering en dagelijkse viering tijdens de week blijven behouden, ook bij een vermindering van het aantal voorgangers. Valorisatie is in deze kerk reeds van toepassing. Er vinden geregeld concerten plaats en de kerk wordt soms door de gemeente gebruikt bij zomerevenementen. Bij de Onze-Lieve-Vrouw ter Duinenkerk zal worden onderzocht of de collectie religieus erfgoed Koksijde die nu in het nabijgelegen Abdijmuseum Ten Duinen wordt bewaard, structureel in de kerk tentoongesteld kan worden.

4. Sint-Idesbalduskerk

De Sint-Idesbalduskerk behoudt volgens het pastoraal plan ook bij vermindering van de voorgangers een weekendviering om de 14 dagen. Valorisatie is reeds aan de orde met optredens en concerten, maar in de toekomst kan multifunctioneel gebruik (nevenbestemming in tijd) onderzocht worden.

5. Sint-Niklaaskerk

Volgens het pastoraal plan valt de weekendviering in de Sint-Niklaaskerk bij een vermindering van het aantal voorgangers weg. Vieringen op aanvraag zullen wel mogelijk blijven. Valorisatie gebeurt al, maar in de toekomst kan onderzocht worden of nevenbestemming in de ruimte (gedeeld gebruik) mogelijk is door bijvoorbeeld het transept in het noorden af te schermen van het schip.

6. Mariakapel

In de Mariakapel in Oostduinkerke-bad blijven volgens het pastoraal plan ook bij het nieuwe systeem vanaf 2027 de weekendvieringen behouden. In deze kerk gaan reeds lezingen en concerten van derden door, valorisatie blijft ook de toekomstige invulling. Wegens de beperkte ruimte en het verder liturgisch gebruik tijdens de weekends is nevenbestemming in de ruimte niet aan de orde.

3.2. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht

Voor het realiseren van eventuele nevenbestemmingen, is het heel belangrijk om alle actoren voldoende te betrekken. Participatie is sowieso noodzakelijk. De gemeente Koksijde verbindt zich ertoe deze trajecten, in volle samenspraak met de kerkfabrieken en kerkraad, te trekken. De gemeente neemt de vragen naar mogelijke nevengebruik van de kerken mee in de vragenronde naar de Koksijdse bevolking 'Ik vraag het aan' die loopt tot 18 mei. De gemeente zal samen met de kerkfabrieken buurtoverleggen in Wulpen en Oostduinkerke organiseren zodat buurtbewoners kunnen aangeven hoe zij de invulling van de kerk zien. De gemeente Koksijde zal een budget in de meerjarenbegroting inplannen om toekomstige nevenbestemmingen vanaf 2027 te onderzoeken en mogelijk te maken. Vooral voor de Sint-Willibrorduskerk, de Sint-Niklaaskerk en voor het tonen van de gemeentelijke collectie religieus zilver in de Onze-Lieve-Vrouw ter Duinenkerk zal dit aan de orde zijn.

Medewerkers van de gemeente Koksijde volgen reeds sinds geruime tijd de infomomenten van het Platform Toekomst Parochiekerken en zullen dat in de toekomst ook blijven doen zodat eventuele ideeën of mogelijkheden naar nevengebruik in de Koksijdse kerken kunnen teruggekoppeld worden naar de betrokken partijen.

Voorlopig is er nog geen sprake van het wegnemen van ensembles of objecten uit de kerken, maar mocht dit nodig zijn om een nevenbestemming mogelijk te maken, dan zullen de religieuze collecties uiteraard geïnventariseerd en gewaardeerd worden (eventueel in samenwerking met PARCUM).

3.3. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop en door de gemeenteraad. Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuur. Volgens het Eredienstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025 moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maand van elke nieuwe legislatuur vernieuwd of herbevestigd worden.

BESLUIT

In de volgende beleidsperiode zal er in Koksijde geen enkele kerk aan de eredienst worden onttrokken. Bij een vermindering van het aantal voorgangers in de pastorale eenheid, wellicht vanaf eind 2026, wordt wel een nieuw systeem ingevoerd voor de weekendvieringen in de kerken van Koksijde. Dit zal vooral een impact hebben op de Sint-Niklaaskerk in Oostduinkerke en de Sint-Willibrorduskerk in Wulpen. Vanaf 2027 zullen voor deze kerken de weekendvieringen wellicht wegvallen en zullen er enkel nog vieringen op aanvraag mogelijk zijn.

In elke kerk in Koksijde is nu reeds sprake van valorisatie. In enkele kerken zal de mogelijkheid naar nevenbestemmingen, in tijd of in ruimte, onderzocht worden. Dit is vooral het geval voor de O.L.V. ter Duinenkerk, de Sint-Niklaaskerk en de Sint-Willibrorduskerk. Hiervoor zullen participatieve trajecten gelopen worden en worden alle geïnteresseerde actoren vanzelfsprekend bij de eventuele nevenbestemming betrokken.

Bronnen

BEUN A.S., BOONEFAES T., BROUCKE S., DAWYNDT D., DIELEMAN A., GODDERIS M., VANDOORNE K., VERSTAEN S. (ed.) (2024) *Kapelletjes van Koksijde*, Veurne.

DEPOND P. (2006) *50 jaar nieuwe Sint-Niklaaskerk van Oostduinkerke. Een uitgave naar aanleiding van het jubileumjaar 2006*.

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: [online], geraadpleegd op 28 maart 2025

- *Parochiekerk Sint-Willibrordus met kerkhof* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/16545>
- *Parochiekerk Sint-Pieter met kerkhof* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/16288>
- *Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw ter Duinen* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/16318>
- *Sint-Idesbalduskerk* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/209037>
- *Parochiekerk Sint-Niklaas* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/16515>

Pastoraal plan pastorale eenheid Ster-der-Zee Koksijde-Nieuwpoort – oktober 2024.

TV DE SMET VERMEULEN - noAarchitecten (2015) *Wulpen. Sint-Willibrorduskerk. Ontwerpend haalbaarheidsonderzoek inzake transformatie van kerkgebouw voor herbestemming of nevenbestemming*.

VERSTAEN S., BEUN A.S. (ed.) (2016) *Sint-Pieterskerk. Bezoekersgids*, Veurne.

WILLEMS, S. (2006) *Koksijde. Een bewogen architectuurgeschiedenis. Inventaris van het bouwkundig erfgoed*, Oostende.

BISDOM BRUGGE

Brugge, 9 mei 2025

Aan de gemeente Koksijde
Zeelaan 303
8670 Koksijde

Geachte burgemeester,
Geachte schepenen,

Betreft : actualisering kerkenbeleidsplan Koksijde
goedkeuring door het erkend representatief orgaan
uw mail van 8 mei 2025 met contactpersoon Sara Broucke

Het door de gemeente Koksijde aan het bisdom Brugge overgemaakte geactualiseerd kerkenbeleidsplan Koksijde werd voorgelegd aan de bijeenkomst van de beleidsploeg van het bisdom Brugge van 9 mei 2025.

Het voorgelegde geactualiseerde kerkenbeleidsplan voorziet voor de 5 parochiekerken en de annexe in de gemeente Koksijde op heden in gebruik erediens met inzet op valorisatie.

De diocesane beleidsploeg heeft geen bezwaren bij het voorgelegde geactualiseerde kerkenbeleidsplan en de daarin opgenomen visie op het gebruik en de functie voor de 5 parochiekerken en de annexe in de gemeente Koksijde.

In het kerkenbeleidsplan is sprake van mogelijke toekomstige opportuniteiten inzake multifunctioneel gebruik en gedeeld gebruik voor een aantal kerkgebouwen.

Wanneer dergelijke opportuniteit zich voordoet, dient de vraag officieel gesteld te worden aan het bisdom en op dat moment zal de situatie in concreto beoordeeld worden overeenkomstig de richtlijnen van de Vlaamse bisschoppen.

Na de bespreking in de beleidsploeg verleent monseigneur Lode Aerts, bisschop van Brugge, in zijn hoedanigheid van erkend representatief orgaan goedkeuring aan het geactualiseerde kerkenbeleidsplan Koksijde.

Gelieve het centraal kerkbestuur, de pastoraal verantwoordelijken en de kerkfabrieken van deze goedkeuring op de hoogte te brengen.

Eventuele wijzigingen aan dit kerkenbeleidsplan dienen opnieuw ter goedkeuring aan de bisschop van Brugge voorgelegd te worden.

In opdracht voor monseigneur Lode Aerts,

Bart Vercauteren
Bisschoppelijk gedelegeerde

Bisdom Brugge – dienst kerkfabrieken

